

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndob/2/2025
Identifikačné číslo spisu:	6124350140
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124350140.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Andrey Sedláčkovej, v spore žalobkyne BT BAU, s. r. o., Zádubnie 175, 010 03 Žilina, IČO: 48 170 836, zastúpenej JUDr. Erikom Štepánkom, advokátom, Ladislava Hudeca 15326/2A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 52 075 958, proti žalovanej AlmaCare s.r.o., Podunajská 18, 821 06 Bratislava - mestská časť Podunajské Biskupice, IČO: 51 016 486, zastúpenej 4 Diamonds s. r. o., Obchodná 2, 811 06 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 45 573 867, o zaplatenie 4 237 eur s príslušenstvom, v konaní vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 84Cb/71/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Súdny spis bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložený z dôvodu nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica (ďalej aj „upomínací súd“) postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Z písomnosti Mestského súdu Bratislava III vyplýva, že dôvodom nesúhlasu je predčasnosť postúpenia sporu z upomínacieho súdu s ohľadom na spornosť, či odpor proti platobnému rozkazu bol podaný oprávnenou osobou. Mestský súd Bratislava III mal za to, že Okresný súd Banská Bystrica sa nevysporiadal so zastúpením žalovanej v kontexte ustanovenia § 91 CSP. V danom prípade ide o spor medzi podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti. Z povahy veci vyplýva, že zákonná požiadavka odborného vzdelania zástupcu v zmysle § 91 CSP sa vzťahuje výlučne na fyzické osoby. V prípade zastúpenia advokátom, tento je oprávnený vykonávať advokáciu aj prostredníctvom obchodnej spoločnosti zapísanej v zozname vedenom Slovenskou advokátskou komorou (ďalej len „SAK“), zastúpenie ktorou je v sporoch podľa § 91 CSP tiež prípustné. Obchodná spoločnosť 4 Diamonds s. r. o., ktorá v mene žalovanej podala odpor, nie je zapísaná v zozname vedenom Slovenskou advokátskou komorou. Mestský súd Bratislava III namietal, že v kontexte § 91 CSP sa Okresný súd Banská Bystrica nevysporiadal so zastúpením žalovanej, a teda či odpor podala oprávnená osoba. V prípade, ak nebol riadne podaný odpor, platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť, v dôsledku čoho podľa názoru Mestského súdu Bratislava III neboli splnené podmienky

ani na to, aby upomínací súd mohol vyzvať žalobcu na pokračovanie v konaní a v konečnom dôsledku nebol daný dôvod postúpiť vec inému súdu.

2. K postúpeniu sporu na Mestský súd Bratislava III došlo v rámci upomínacieho konania postupom podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“). Z písomnosti Okresného súdu Banská Bystrica o postúpení veci nevyplýva dôvod, pre ktorý došlo k postúpeniu.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III podľa § 43 ods. 2 CSP prejednal spor o príslušnosť a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu nie je dôvodný.

4. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

5. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

7. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

8. Podľa § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 371/2004 Z. z., sídlom Krajského súdu v Bratislave je mesto Bratislava; jeho obvod tvoria obvody mestských súdov podľa § 2 ods. 1 až 4.

9. Podľa § 22 písm. a) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

10. V prejednávacom prípade nebolo sporné, že ide o spor medzi podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti. Z písomnosti o nesúhlase s postúpením sporu vyplýva námietka nesplnenia podmienok pre pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP z dôvodu, že upomínací súd neskúmal, či v prípade zástupcu žalovanej podávajúceho v jej mene odpor proti platobnému rozkazu ide o zástupcu, na ktorého sa vzťahovala výnimka podľa § 91 CSP, a teda či odpor mohol vyvolať zamýšľané právne účinky.

11. Z obsahu súdneho spisu vyplynulo, že odpor proti platobnému rozkazu bol podaný žalovanou prostredníctvom jej splnomocnenej zástupkyne, obchodnej spoločnosti 4 Diamonds s. r. o. V zmysle § 12 ods. 1 písm. e) a § 15 ods. 1 a 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) platí, že aj prostredníctvom takého typu obchodnej spoločnosti je advokát oprávnený vykonávať advokáciu. Zo zoznamu advokátov však vyplýva, že konateľ obchodnej spoločnosti 4 Diamonds s. r. o. nie je a ani nebol v rozhodnom čase (od začatia podania odporu v upomínacom konaní) advokátom. Žalovaná tak v konaní nie je zastúpená advokátom v intenciách § 90 ods. 1 CSP.

12. V prípade zastúpenia v sporoch obsiahnutých v § 91 CSP zákon vyžaduje, aby bol zvolený zástupca odborne spôsobilým, čím sa rozumie získanie vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa. Z povahy veci je zrejmé, že také vzdelanie môže získať len fyzická osoba. Je vylúčené, aby v predmetných sporoch bola zvoleným zástupcom obchodná spoločnosť, prostredníctvom ktorej advokát nevykonáva advokáciu a ktorá ani nie je zapísaná v zozname vedenom SAK.

13. Pred podaním odporu zo strany žalovanej prostredníctvom splnomocneného zástupcu, obchodnej spoločnosti 4 Diamonds s. r. o., Okresný súd Banská Bystrica nerozhodol uznesením, že zastúpenie danou spoločnosťou nepripúšťa, čo vlastne ani nebolo z povahy veci možné, keďže išlo len o prvý úkon žalovanej v upomínacom konaní. Okresný súd Banská Bystrica preto postupoval správne, ak na odpor podaný žalovanou prihliadol. Na tomto mieste je potrebné poukázať na to, že ak si strana v spore podľa § 91 CSP zvolí odborne nespôsobilého zástupcu, majú jeho procesné úkony v mene zastúpenej strany riadne právne účinky. Zákonodarca nesankcionuje úkony urobené v mene zastúpeného takýmto nespôsobilým zástupcom (napríklad v podobe neprihliadnutia na ne ex officio), ako to je naopak v prípade úkonov urobených bez povinného právneho zastúpenia podľa § 90 ods. 2 CSP. Inak by to bolo v prípade, ak by procesné úkony boli urobené po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o tom, že sa zastúpenie nepripúšťa, keďže toto uznesenie má účinky len do budúcnosti; nemá vplyv na účinky úkonov urobených v zastúpení. Výdanie takého rozhodnutia sa predpokladá nielen v prípade, ak zástupca zjavne nie je spôsobilý na riadne zastupovanie (§ 89 ods. 2 CSP) alebo ak ako zástupca vystupuje vo viacerých konaniach (tiež § 89 ods. 2 CSP), ale aj v prípade sporov obsiahnutých v § 91 CSP.

14. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoje skoršie uznesenie z 13. septembra 2022 sp. zn. 1Ndob/8/2022, v ktorom posudzoval obdobnú otázku a nestotožnil sa s názorom, že odpor podpísaný fyzickou osobou bez preukázania vysokoškolského právnického vzdelania nevyvoláva zamýšľané procesné následky. Zo záverov v ňom prijatých nezistil dôvod sa odkloniť.

15. Vychádzajúc z uvedenej argumentácie najvyšší súd konštatuje, že Okresný súd Banská Bystrica postupoval správne, keď odpor žalovanej doručil podľa § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. žalobkyni a po jej návrhu na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP vec postúpil podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z.

16. Vzhľadom na adresu sídla žalovanej a povahu sporu ako obchodnoprávneho je kauzálnie príslušným na prejednanie veci Mestský súd Bratislava III v zmysle § 22 písm. a) CSP s použitím § 12 ods. 2 CSP, § 13 CSP, § 15 ods. 1 CSP, § 2 ods. 4 a § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 371/2004 Z. z.

17. Najvyšší súd tak konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.